

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

189. szám.

Pest, october 23. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Pest october 23.

Hitelt érdemlő személyek beszéltek, hogy Windischgrätz herceg az egész osztrák birodalomra nézve teljhatalmu biztosnak van kinevezve.

A bécsiek és magyarok rebelleseknek deklarártatnak, az osztrák országgyűlés pedig gyávnak, s olyannak melly a nép érdekelt felfogni nem tudja.

És ezen hírekre itt Pesten sokan savanyu képeket kezdenek csinálni.

Szegény fejek.

Mert ha a mi ügyünk a dynastia ellenében olly gyonge lábón áll, hogy ellenségeinknek a győzedelem csak egy rongyos firkájokba kerül, akkor bizony kárlott volna hadsereget állítanunk, a bécsiek pedig igen botorul cselekvének, hogy tisztán időtöltés végett az october hatodikai spektakulomet improvisálták.

Dolgaink menetén ez újabb kinevezés egy fikarczayit sem változtat.

A dynastia telte magát revolúcióba a népekkel. A nép csak szent jogait védelmezi.

Ha a dynastia ágyúval és szuronyokkal legyőz minket, nem lesz szükség illyen universalis biztosra, addig pedig míg nem győzött le, e kinevezéssel csak nevetségessé teszi magát.

Akár minő documentumot aláírni, az igen könnyű. És mentül gyalázatosb, mentül inkább eskü szegő ezen documentum a dynastára nézve, annál könnyebb, mert csak azzal magokkal lesznek következetesek.

Hanem okos ember akkor beszélne velünk, hogy mit akar, miután előbb jól meg vert. — Most az egész csak komédia, s csak szánakozást érdemel, ezen utolsó rugdalozást sejtető erőkődés. —

Pest oct. 23.

Valamint Lót felesége, midőn só-bálvánnyá változott, nyakát az égő városra tartva meg nem mosdalt helyéből, úgy vagyunk mi most mindnyájan, és nézünk Bécs felé, hol tán, midőn e sorokat írjuk, már foly az eldöntő csata.

Tegnapelőtt, szombaton reggel, seregeink ismét visszamentek Auszriába, s vagy egyesültek a bécsiekkel, vagy pedig ugyanazon órában elkezdek a csatát, mi előlről, a bécsiek hátulról támadván meg az ellenséget.

A csata kimenetelére nézve, a mennyire a körülményeket ismerjük, nyugodtan lehetünk. Seregünk lelkesedése leirhatlan, a bécsiek pedig nagyban készülnek kitenni magokért.

Azonban, mint afféle újságíró nép, tekintünk egy kissé kelet felé is,

Itt a veszedelem kapuja újra tárva, s kormányunk annyira elbámult Bécs felé, hogy azokra, kik őt keletre figyelmeztetik, egyáltalában nem akar hallgatni, ha mindjárt valaki kaputjok gal-lérjándt fogva is rángatja őket.

Erdélyben a magyar constitutionalis párt, a szó teljes értelmében, egészen ágyú nélkül van.

Rohanva rohannak az erdélyiek Pestre, otthon hagyva égő házaikat, itt pedig válaszul azt kapják, hogy nincs ágyú.

Ez a dñcs ágyú pedig annyit tesz, hogy az idén a Széchenyi promenade plántájain ágyú nem termett.

Illy értelemben tökéletesen igaz, hogy nincs ágyú.

De a kérdés nem itt fordul meg.

Hanem meg fordul ezen pontokon. Van e Pesten elég felszerelt ágyú, millenyek a rakktárokban hoszu szalfákon hasalni szoktak, mint a cigány a napon. Felelet; van akár mennyi.

Van e továbbá Pesten elegendő mennyiségben száraz tölgyfa. Persze hogy van.

Van e Pesten egynéhány száz ács legény, s ismét egynéhány száz kovács, lakatos és kerékgyártó. Már hogy ne volna! —

És ha ezek vannak. Minő idéttlen felelet az, hogy nincs ágyú.

Ez röviden és világosan van mondva. Punctum. Ennyit elég erről mondani. A ki ebből nem okul, nem is akarja, hogy legyen felszerelt ágyunk.

Lovakról azok gondolkoztán, kiknek az ágyukra szüksége leend.

E pillanatban a mennyi szabó és csizmacsináló Pesten van, mind kivétel nélkül a hadsereg számára tartozik dolgozni.

Ki a menydörgő ellenzi, hogy ne ugyan ez történjék a pesti ácsokkal és kovácsokkal?

Pest oct. 23.

Barátom Barti!

Ismét visszakerültem pár órára közetek, hogy megmondjam, mikép ügyünk — hála az égnek — jobban áll, mint én magam is gondoltam, hi pedig mindig inkább tartottam a vérmes reményűek, mint csüggedzők közé.

Bécsből közös szabadságunk ezen hű és valóban önzéstelen bajtársától jövök.

Szerdán értem fel, miután Pozsonyba a mult-kori jeremiadokat és ijesztgetéseket újra hallani szerencsém volt, s miután a Krisztusnak minden kinszenvedései előmbé festettek, hogy utamtól elálljak.

A városbai bekocsizásom alatt, ollyan nyomasztó színben, olly komoly tekintettel állott minden előttem, mintha a schwarzgelbismus már ismét régi Burgjában ülne, s szorongva nézdelék magam körül, ha a sárgásfekete kétszínűségnek nem látom-e nyomait, de kivéve egy könyvárusi auslage-ban kikandikáló képét János főherceg Reichsverwüsternek, semmi illyest nem láték.

„Der Jellacsich is a Saunigel,“ kiálta jobbról egy piszkosképű aszony, mutogatva a ponyvairodalom legujabb termékét „Die Neuigkeit die mer erst kriegt hab'n!“ sivita egy balról barrikade mellől egy más hang, mellyre fogadni lehet, hogy legalább is már 24 macakazénében mitwirkolt.

„I bitt' am a Kreutzer für'n Jellachich sein Strick!“ szólalt meg egy harmadik tányért nyujtva az elmenők elibe.

„Der Ferdi' is a pecsovic!“ hangzott a meggyőződés erős hangján, követe „Die schwarzgelbe habsburgische Bruth“ s több hason értelmű ajánlatásoktól.

Megérkezénk, s néhány magyar képviselőkkel találkoztán, egymástól költsönösen megtudók a dolgok állását.

Bizony, bizony, kutyául állánk.

A „Rückzug“ rosz vért csinált, mire egyébbiránt magam is számolék, de sokkal rosszabbat, mint hittem,

„Wir sind verrathen, die Magyaren lassen uns im Stich, sie wollen unterhandeln, illyen bosszuságtelyesen tett észrevételeket hallánk utcán és vendéglőben s néhány képviselő polgártársaink a magyarok elleni nagy böszültségre, jobbnak látták bacsut venni a kapufától.

Felmentem az aulába. Hideg visszataszító fogadást, gunyoros mosolyt, ironiatyos megjegyzéseket, boszantó gyanúsításokat hallék, és láték még azoknál is, kik addig elő ügyünknek legfőbb pártolói voltak.

Első szavalmra ollyanforma mosolyok feleltek, mellyekben benne van a kétkedés, megvetés és boszankodás, mellyekből tisztán lehet olvasni, az elhallgatott szavakat, mintha mondanák: der elende Kerl von einem Ungar will uns wieder was vormahlen!

Mindezek olly előzmények és körülmények voltak, mellyek mellett hideg véretem nem igen lehet soká megtartani, s én is szólék azon hangon, mellyen az igazság szólani szokott.

Megkérdém, ha valyon hát igazán el vannak határozva elveszni hagyni az ügyet? valyon hát valóban az ellenség győzelmének könyvtésére, sőt biztosítására kívánnak dolgozni, mind est a

magyar sereg visszavonulása okaink és körülményeinek felvilágosítása visszautasításából s a köztünk jó barátság és együttműködés helyreállítására törekvésem mellőzéséből hinniem kell?

Ezen kérdéseimre visszatért hidegebb megfontolásuk s hazafias koblók felfogák a veszélyt, mely két a közszabadságért egyenlő hűséggel küzdő nemzet közt meghasonlásból származhatnék, s meghallgatának, és — hála gyenge, de az igazság ereje által hatalmassá lett szavaimnak — a legjobb sikerrel, mert aggodalmaik lassanként eltűntek, s a népesség megnyugtatójára jónak látták, ha az általam adott felvilágosítások egy általam szerkesztendő s nevem alatt megjelenendő proclamatióban tételnek közé.

Ez meg is történt, és másnap már mindenfelé árulák „Das neue Blatt.“ Eine Stimme aus Ungarn, mely mintegy 15 ezer példányban terjedt el.

Ki Bécs lakóinak szellemét az előtti napon látá az a proclamatio utáni változás, — ha nem látá — elhinni alig fogja.

Ezer és ezer hoch fogadott minket és minden magyart ismét, s az irányunkban — bár nem létszólágos ok — de alap nélkül gyanakodásnak semmi nyoma senki koblékban nem maradt, s mindenkinek csak magán bámult, hogy miképp is tudá ő a magyarokban csak egy pillanatig is kéthedni, kik pedig kárhontak, ítéletüket nem mondák ki rögtön, azok megelégedetten szólták meg polgártársaiknak, nevetve mondván „Nicht wahr hab ich's nicht gesagt, das was dahinter stecken muss, ah die ungarner werden uns nicht verrathen! hoch die Magyaren! s ha közel talált vagy egyet, azt irgalmatlanul is agyon csókolá, mint minket a Belvederi és Schwarzenberg kerti táborokban, hol mintegy 25—30 ezer ember ég a kirohanásért.

Olly rossz szellem volt pár óráig Bécsben, s illy jóra fordult.

De bármily rosszra változás történt is irányunkban akkor, a szabadság ügyére nézve, de egy percig sem lankadt a lelkesedés és elhatározottság szelleme, sőt még nevedett a vágy kirohanni az ellenségre.

És e részről véve a dolgot, tán a magyar sereg visszavonulásának híre — bármily rossz sensációt okozott is — némi jó oldallal is bírt; mert alkalmat nyujta annak fényes bebizonyítására, miszerint a bécsiek valóba szilárd elhatározottsággal és rendületlenséggel bírnak, hogy ők magokra hagyatva is képesek megvívni a zsarnokság bérlett rabló csapatjaival, hogy a harcot és kirohanást még akkor is megteszik, ha a magyarok nem nyomulnának is előre, ha segélyre sehonnán sem számolhatnának is.

És tapasztalva ezt, valamint a naponként csapatostól az aulába zenével bevonnit német sorkatonaságnak jó szellemét, mely csak alkalomra vár, hogy saját, az az a nép ügye mellett forghassa fegyverét s elhagyhassa a szolgaság zsoldját és kétszínű lobogóját, tapasztalván mondom ezeket, meggyőződtem arról, és kimondom azt, hogy ha a csata két, legfeljebb három nap alatt megkezdetik, a győzelem ki nem maradhat s az egyesült Jellachich-Ausperg serege olly igazán

semmivé leendővé, mint úgyünk szent, és az igazság ügye.

Az osztrák vidéki csak lesi a pillanatot, hogy a szaladó rabló csordát agyonverhosse; a német és olasz sorkatonaság csak a pillanatra vár, hogy tisztelt agyonlőhesse s maga hozzánk a bécsiekhez — szökhessen — (most nem jöhet, mert ellenséges csehek köze van felállítva, hogy megne szökhessen) ehez vagyunk a képzelhetlen elzárását, mely a bécsi népségben potentirozva van, a lelkesedett és győzelmes magyar sereg vitéz és elleneállhatatlan hatalmát; s tegyük mindezekhez, hogy Isten, ki az egekben van, és az igazok ügyét, ha magukon segítenek, mindenhatóságával is segíti, más mellett a szabadság és szolgaság közti ezen tusában, nem lehet mint mellettünk: úgy lehetlen a győzelemről — ha a csata, mint mondám ma vagy hónap meglesz — csak egy pillanatig is kételkednünk.

Levelem hosszúra terjedt, azért némi részleteket és bécsi Mákvirágokat holnapra, hogy barátod

Csernátóni.

Igazmondás nem emberszólás
Ugy-e nemzetes tanács?

A nemzetörsegi tanácsot nem kell bántani, mert az megleszi kötelességét.

„Minden héten kétszer ülés, — nagyszerű határozatokat és rendeleteket hoz! s mi kell egyébb az érdemre.

Néhány nap előtt is elhatározá, hogy a panonia gyorgyát sporolni kell, mert az álladalomnak sokba kerül.

Ezután az írkokok egy gyertyánál írjanak, az őrnagyok és alezredek pedig 2 gyertyánál szivarozzanak: ha pedig az alezredek neje eljő a hivaalba esténként harisnyát kötni, akkor kivételesen hármat is lehet gyujtani, határozatott, s végrehajtóul egy őrnagy nevezetett ki.

De azt tartja a tanács, a ki hozza a határozatot, az meg is változtathatja, — s mint máskor, úgy most is teheti — így történt. —

Oct. 17. esti 6 órakor szokatlan fény árasztá a termeket, a panonia gyertyák minden asztalon megdupláztattak, csak az írkokok betűztek egy-nél egy-nél. —

Tanácsülés — akarám mondani — tanácsállás volt, mert állva tárgyalták — a martziust.

Biz úgy a vakmerő, szóla egy alezredek, — olvassa csak titoknok ur!

Parancsára ezredek ur — olvas —

Na lássa az ember, mondá egy alezredek.

A vakmerő, mondá a másik.

Szentelen, szóla két őrnagy.

Ezt nem lehet abba hagyni, riadsanak egyszerre.

Meg kell torlani, meg kell boszulni, ki kell puhatolni, rá kell menni, meg kell tudni, be kell perleni.

Volt kéz, láb, nyelv munkába.

Halljuk, — csend lön, — egy hang: — a tanács becsülete meg van sértve, rágalmazva: felelni kell rá, s meg kell czáfolni e piszkos oziket! helyes!! s asztalhoz rohantak, három tollat ragadtak az alezredek, kettőt az őrnagyok.

Tízzer folyt a munka. —

Ekkor bolépe a harmadik szobából egy fiatal s mélyen meghajtván magát, szóla: instalom alásan ezredek, alezredek és őrnagy urakat, ha kegyesen méltóztatnának nekem engedni a szerencsét, hogy e piszkos cikket megczáfolván a tanács bokros érdemeit, mint a fiastyuk csillaga, olly tündöklőve előtűntethessen.

Helyes, jól van! derék ember! fogjon hozzá; s megkönyebbülve löké el tollát alezredek és őrnagy.

Ugy hát el is mehetünk szólá egy alezredek? mehetünk viszhangozák az őrnagyok, s szivarra gyujtva távoznak.

A gyertyák eloltattak; csak ez említett fiatal asztalán égett két szál panonia, melynek világánál született — inter sudores — azon dicsérő pásztori fátörésés, melyet a nemz. őrs. tanács becsületének pásztora Pászthory barátunk komponált, s melyet a marcius szerkesztőjének bemutatott; és ezért másnap dicsérő megelégedést, s szives kész szoritásokat nyere jutalmul.

És ő örömteli szívvél távoza titoknoki asztalához, onnan az ablakhoz s örömsugárzó szemekket tekintve az első emeletből a szabadsajtó utcára (a ki 9 órakor arra ment, látható) ő mindent róssaszinben látott, s illy szavakban tört ki boldogsága, „én szerencsés! meg van alapítva boldogságom, mert jó s bal merence közt bizton támaszkodhatom pásztor botomra a nemz. őrs. tanács pártoló kegyességére.

Szegény tanács, s szegény pásztor drága Pászthory barátunk!! — Elfűtyöléd pásztori dicsérő dalod, — csak kifűtyölésé ne változzék.

Éa legalább nem úgy fűtyölök mint ön, s velem együtt sekan nem úgy fűtyölnek; mert ősmérjük a tanács érdemeit s lelkebe láttunk az ezredeknek és őrnagyoknak s azt mondjuk „A tanács — kivéve a kivandótt, — durva mint hontód köpönyege, dolyfős mint aszias basa, — s őns, mint hontóroló molnár, és még más is, — de nem ollyan érdemdús mint Pászthory uram cántálta, — és ezeket szerkesztő engedelméből elfűtyöljük; s akkor tessék föllépni pásztor s megczáfolni adatainkat.

Kein pardon nemzetes tanács!!

Olmosdi.

Pest october 29. 1848.

Le roi est impossible
Vive la republique.

Nem sokára talán már egy határozott győzelem híre fogja átvilányozni szívünket.

És akkor, — bekövetkezettnek mondandjuk azon időpontot, melyben eldöntendő lesz: megmaradunk-e még tovább is a királyi bibor szepete kopott palástya alatt, avagy az egyszerű népfelség dicső uralmának vetjük-e meg szilárd alapját?

Mi részünkről, egy percig sem kételkedünk a választás fölött; meguntuk már a sic vos non vobis féle szöveg ezer és ezer változatait.

Miért? szükségtelennék találjuk fejtegetni; mert arról értekezni ma; a királyság jobb e vagy a köztársaság? annyit tenne, mint fölolvá-

sást tartani arról: minő előnye van a világgósságnak a sötétség fölött?

Arról szó sem lehet, hogy mi lenne jobb; legfőkébb arra akadhatnak kétkedők: lehet-e már a jobbat választani?

Erről pedig hiában beszélünk, mert e kérdést az ágyuk fejtendik meg.

Most azokról akarunk beszélni, kik az óvatosság, megfontolás, és isten tudja minő tájhabírói szavak ürügye alatt, mert maguknak nincs bátorságuk a királyság dögletes, és ezer elbűtletekkel megfertőzött bünyösorsóját, egy ugrással a köztársaság örökkézőld és fiatal szabadság oázisával felcserélni; mert félnek minden változástól, melly szűkebbü érdekeiket valamiképp sérthetné; — mert szívesen maradnának szolgálai egy nagyobb úrnak, csak hogy tovább is uralhasanak maguknál kisebbeken; — végre, mert jobban félnek a demokráciától, mint az ördög a szentek viatól: mindenképp intimidálai akarják azokat, kik hasonló okoktól nem vezéreltetve, tisztán látják, miképp ütött az óra, mellyet nem használni, üngyilkosság lenne.

Ezen bátortalanok vagy roszakarutak azzal állanak elő, hogy körülményeink, viszonyaink, népünk nincsenek még megérve a köztársaságra, egy ország sem oly szerencsétlen, mint a miénk, melly a legkülömbözőbb népfajok és nemzetiségek fészke; — szomszédjaikban csak ellenségeket tapasztalunk, de magunk közt is mennyi az áruló? a. b. t. Ellenben ellenségeink, bár jelenleg legyőzvék még erősek és hatalmasak, szövetségeseik számosságuk, kincseik kifogyhatatlanok, még a joguk is némi színe mellettük van stb. stb.

Szóval, ezen vészmadarak egész seregét idézik elő az okoknak, megmutatására annak, hogy a köztársaság még lehetetlen.

És e halálmadarak károkozásán, sokan, kik csak félig elhatározottak, megdöbbenek, és addig gondolkodnak, addig töprenkednek, míg elhítozik magukkal, hogy csakugyan jobb lenne tán még várni.

Hisz az tagadhatlan, — jó is lenne, ha az a köztársaság, minden üdvös intézményeivel, egy kis várakozás után sült galamb alakjában szánkba repülne; de arra ne számoljunk, csak a halál jön, ingyen.

Mondják minden emberhez berepül egyszer életében a szerencse, de ha a kedvező perczben nem tudja lebilincselni, hasztalan hint sőt a farkára, elrepül, s nem látja többé.

A szerencsével így vannak a nemzetek is.

Hozzánk, most kopogtatott be, vagy helyesebben szélvész és zivatar közt beesett az ajtóval a házba.

Csak úgy galoppiroztatnak bennünket a köztársaság tágos udvarába.

És mi kitérjünk belőle, melly az eddig ismert formák közül, legtöbb biztosítékot nyújt minden alakja zsarnokság ellen?!

Nyakunkba vegyük újra a most majd könnyűnek mutatkozó, de véletlen bekövetkezhető esetek folytán ismét óriási és talán végkép eltíró sullyal reánk nehezkedhető igát?!

Szolgák legyünk újra, mikor szabadok lehetünk?!

Engedjük magunkat kinevetni a világ által, hogy midőn élet és halál fölött gördül a koczka, akkor ha veszünk, mindenünket veszjük, ha nyerünk, legfőkébb azt nyertük, hogy megmutattuk; miképp óriások vagyunk a harcban, de törpék a politikában?!

Pedig ha ezt észrevesszük, elvesztünk, most a politika századunkban aligha nem nagyobb súlyal bír az ágyugolyónál.

Ne hallgassunk tehát azoknak, kik örökön fontolgatásukkal, utóljára is a régi boldog állapotba visszavinnének bennünket. —

A köztársaságot kivívni nem nehéz; megtartani és megéltatni, ez a feladat.

S hogy ebben Magyarországnak, a civitással Europa minden országai előtt egy roppant előnye van, azt a legközelebbi számban fogom megmutatni. —

Nyiri Józsa

Báró Vay Miklós!

Őn ugyan szépen dolgozik Erdélyben. Gyönyörűségeen használja azt a teljes hatalmat, mellyet a nemzet bizodalma (???) adott ön kezébe, hogy fejére hághasson a király-hágon tuli lázongásoknak.

Midőn ön Erdélybe ment, még akkor csak gyanítottuk azt, a mi most már bekövetkezett, még akkor embriójában nyomhatta volna ön el azt, a mi most már óriássá nőve fenyeget bennünket.

Tudja meg a község, tudja meg a kormány, miként működik a teljes hatalmi királyi hatis, túl a királyhágon.

Adatokat mondok, adatokat, miket nem ujemből szoptam, hanem miket az erdélyi hírlapok egyhangu panaszai juttatának tudomásunkra.

Báró Vay Miklósnak teljes hatalmat adott kezébe a kormány, hogy birtokában legyen minden eszköznek, lecsillapítani a fölzúdul elemeket s minden hatalomnak, erővel is megfékezni, az engedni nem akarókat.

Báró Vay Miklós ez eszközökkel, e hatalommal nagyon fősvényen bánt, erélytelensége nélkülünk tömérdek kárt okozott, mert ime a reactio egész frtózatoságában fejlett ki, és női fejünkre.

Báró Vay Miklós jelen volt a balászfalvi oláh gyűlésen, azon gyűlésen, mellyen az oláhok kimondották, hogy ők magyar kormányt nem ismernek, az unióról mit sem akarnak tudni, s hogy ők az osztrák kétfejű sashan, a bécsi-ministerium alatt keresik üdvösségüket. És —

Báró Vay Miklós salvus conductust adott e gyűlésen jelen volt oláhoknak, és ők szépen szétosztották, azon utasítással, hogy fegyvert szerezzenek magoknak, és készen legyenek mikor szólítják.

Báró Vay Miklós által sérthetlenné tétetvén az oláhok, bebarangolták völgyeit a bérczes hazának, és fölzaklaták azokat is, kik addig békében ültek tűzhelyeiknél. Magokhoz csatoltak több magyar falvát is. Fegyvert korácsolnak, és sárgafekete zászlók alá esküdtek, oláh parancs-

nokok mellé, hogy készen legyenek, mikor szólítják.

Báró Vay Miklós megnyitotta Gyulafehérvár kapuit az oláhoknak, s azok elfoglalták Erdély legnevezetesebb erősségét, hol mindezen munitiót összehalmozva készen találtak, s kiszegezék falaira az ágyakat, hogy készen legyenek, mikor szólítják.

Báró Vay Miklós neve emlékeztetés, lezz előtünk örökre, így sóhajt föl egy erdélyi lap, mert ő alatta léptek először oláh határ örök Gyulafehérvárra. S isten tudja mennyi vért kell ontaniok testvéreinknek, míg ismét birtokába jutnak.

Báró Vay Miklós az ellenünk pártot ütött hátlen szeszoknál, farkakodott a státarimmal, és így nem akarta, hogy bűnhődjenek azok, kik gyalázatosan törnek életünkre.

Báró Vay Miklós nem csak tétlenül nézte, hogy fegyvert köszörül reánk az ellenség, sőt maga adott azt annak kezébe, mert az ágyuért rimáncodó magyarok előtt bedugta füleit, a szelenieknek pedig adatról parancsolt.

Báró Vay Miklós! ön, ha nem mondjuk is, hogy élesítője, de tétlensége által bizonyos előmozdítója leghő az erdélyi reactionnak, tömérdek kárt okozott a hazának, s veszélybe vitte a szegény elcsábított oláh népet. Ha nem tud ön megfelelni hivatásának, miért nem mond le, hogy érelyes ember foglalja el helyét.

Szeretjük hinni, hogy provisorius kormányunk meg fogja hallgatni szavainkat. —

Szathmáry Károly.

Tisztelt szerkesztő!

Kérem önt, adjon az igazságnak egy kis helyet hasábjában, s ne nézzen alóli névére, hanem tekintse azon ártatlant, kit védelmem alá veszek, drága sógoromat, Lika Antal Pest városi képviselő urat, ki ismeretes szerény hallgatagságában soha szót nem emelendett, de kit épen azért, némelly ultrák rakoncátlan megtámadásai ellen védeni, úgy becsület- mint testvérkötelességnek ismerem.

Lika Antal sógorom tegnap estve jött meg Brünnből a gözösn, ő nem politikai dolgokban járt ott, hanem bőrkért.

És mégis, midőn némelly tofakodók kívánságára rajzoló a magyar tábor, és viszont rajzoló Jellachich táborát, ennek gyengeségét, e fölötti aggodalmait, s midőn minden vonásai félreismerhetlenül tükrözék lelkének édes rokon gondolatjait, mégis találkoztak oly pessimista emberek, kik erőszakkal félre akarák ismerni, s azt állíták, hogy Lika Antal sógorom szabadelmű ember, ugyan egy másik mondá, hogy jól isméri, miként eredetere a román törzsöt gyalázza, egy görög görögnek mondá, s egy harmadik negyedik épen okmányolni akará, hogy a vadráczok reclamáltak érte, s hogy sógorom az ő emberök.

Minden netaláni további félreismerések elháritásául ünnepélyesen kinyilatkoztatom, hogy Lika Antal képviselő, a mi emberünk, s ő tegnap este csak azt nyilatkoztatta ki, mi régóta, egy bu-

dal nagy ház sulyaként fekszik lelkén, ebből is látható, hogy az ő lelkét nem haszontalan szellemi, hanem nehéz anyagi gondok terhelik, ő egy nagy házat többre becsül, száz amollyan kézzel nem fogható szublimis szellemi tárgyakkal, minő a szabadság, nemzeti becsület stb. könnyű egy ingyen kapott életet oda áldozni, de vajmi nehéz egy száz ezrekbe kerülő házat megfoghatlan dolgokért, minő szabadság lerovatatai. Innen van, hogy sógorom, ágya, ostrom, bombardementnak, határozott politikai ellensége, aus Grundsatz.

S ezt minden elfogulatlan be fogja látni. Ennyit Lika Antal sógorom igazolásul, az ő tegnap estei beszédében semmi szabadelmű nem volt, hanem anyagi hűség, politikai következetesség, rokoni vonzalom, tiszteljük uraim a testvériség érzelmeit, Ehre dem Ehre gebührt.

Jellachich Dániel,
a világhódító édes testvérje.

Főt. october 20.

Ha ha ha! ez már még is szörnység!

Bécsből, Párisból a jezsuitákat pereputyostól kiűzték, s most ismét Magyarhonban akarnak megtelepedni.

Hó hó, lassan uraim! le a jezsuita álarczal.

A magyarok kedves elődeiteket sokkal régebben tisztelték el e honból: és most bizonyárami, nem fogunk bolond gombát enni, hogy itt megszíveljünk.

Csak gondolja az ember: mi, annyi évek óta raboskodó magyar nemzet, alig bírunk kissé örülni, hogy a zsarnok iga alól valahára kiszabadulva, s apáink első időszakára visszatérhetve szabadon lélezhetünk; mert hisz nemzetünk — eddig kéntelenségéből királynak nevezett — legnagyobb ellenségétől megmenekülhetünk.

És most uramfia! a liguriánok serege o bégat, hét miatyánkot, hét üdvözetet imakép küldöz az éghez — ha hogy oda juthatna — miszerint isten szerencsésen vezérelje vissza a szökevényt, hogy népein ismét zsarnokoskodhassék.

Ezek imáznak, — mi örülünk, hogy megszabadulhattunk.

No bizony ezen tisztelendők ugyan mitsem tudnak arról, mi történt Osztriában, honnan nem csak testvéreiket a Krisztusban még marcziusban, de az apostoli királyt, ki mint zsarnok a népek nyomtatásán pásztorkodott, ugyan a nép büszke szabadsága megszűkültette.

Örülhet, hogy nem télen történt a futás.

És a liguriánok még is szerencsés visszatérésért imádkoznak.

Talán e fekete szolgálak, a zsarnokságnak ujra hűséget akarnak esküdni?

Hiában lesz az eskü. A nép feleszmélt — dacára annak, hogy mindent elkövettek a presulok, miszerint a népet örökre elaltassák, és a nép csak álmodja a hajdani szabadság élveit; de azokat soha ne érezze.

Mi fáj nektek tisztelendő patres liguriani? mi fáj, hogy feleszméltetek, és imádkozni kezdetek a szökevény, a népek szabadságának ellensége, és a zsarnoknak szerencsés visszajötteért.

Soha se jöjjön többé vissza, csak maradjon, legalább elfeledi a nemzet azon fájdalmakat, mik tőle eredtek.

Mi fáj nektek? Talán az, hogy ősz van s a decimából, sedecimából nem telt meg magtáratok, pinczétetek, vagy a füstpénzből a selyemerszény.

Ez ne fájjon, hisz úgy is eleget megtelt ez előt, s ha gazdálkodtatok, most még a haza oltárára is szentelhetek belőle, s még is gazdagon halhattok meg.

Vagy tán azért imádkoztatok, hogy mindent visszanyerjétek?

Ezt a szökevénytől ne reményljétek, mert aligha marad többje — ha t. i. a végrendeletet, melyben Magyarháznaknak egyszerre kilencz helyről megtámadása rendeltetik, s e megtámadások — okozta károk pótlására a szükséges mennyiség lerovatik — mondom ekkor aligha marad többje, miről szabadon rendelkezessen, mint maradt Fülöp Lajosnak — ha hírét hallottátok — midőn legujabban a párisi nép által olly hozzá illőleek megtiszteltetett.

Ne imádkoztatok hát, hogy az, ki annyi megannyi bajt, fájdalmat, vést árasztott nemzetünkre, ki annyi megannyi ezer ember átkai által kísértetik, szerencsésen visszatérjen.

Hanem imádkoztatok, hogy szaladjon, fusson olly messzire a magyar nemzet határától, mennyire a szabadság tömjénének füstje üldözheti.

Öltsétek le magatokról a gyászpálástot, mely a tevétkelenség szerepét burkolja, s öltsétek fel a köztársasági színt, hogy pirosíjon messziről a lelkesedés, mely titeket a néphez csatoljon a haza megmentésében.

Hisz eddig epedtetek a bíbor övért, s palástért, s mind annyian hittük, hogy ha valaha Magyarhonból köztársaság alakuland, ti mindenestre kö támaszai lesztek, ha lesztek!

Ha ezt azonban nem inyltek is, csak a népet ne vakítsátok többé.

Ha ezt nem inyltek is, csak tegyetek a haza megvédésére valamit.

Mert hidjétek, hogy az, ki mit sem teszzen vagy a nép ellensége, s ekkor mint ellenséggel fog a nép bánni: vagy nem bír, nem tud tenni, s ekkor, mint gyáva heréje a nemzetnek nem érdemli a nemzet kimélését.

Gergelyi.

H I R D E T É S E K.

(2—3)

Boltváltoztatás!

Felbermajer Gusztáv rumburgi gyolcskereskedése a Sileziaihoz czimalatt, található jelenleg a váci utcában a három graozlaknál; miután a tisztelt közönségnek az eddigi részvételért köszönetet tenne, kéri egyszeremind a mélyen tiszteltközönséget eddigi részvételével továbbá is megtisztelni, hol is egy jólrendezett gyolcsnemű tárral el van látva, és a legjutányosabb szabottáron szolgáland.

Pest, octoberben 1848.

(2—3)

Hajnövesztő-kenet

a legjobb, melly a hajhullást is gátolja, a hajat setétre szinező és annélküli miségben is, ujra készülve kapható; Pesten, Náderatcsa 208: hátul az első emeletben jobbra. — Az ára 1 pf.

Magyar központi vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik october 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az olindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat	reggel 7 óra
„ „ „	személyvonat délut. 1 óra.
Szolnokról Pestre.	
„ „ „	Személyvonat reggel 7 óra
„ „ „	15 perczkor.
„ „ „	Személyvonat délután 1 óra
„ „ „	15 perczkor.
Pestről Vác felé	reggel 7 óra 30 percz.
„ „ „	délután 3 óra
Vácról Pest felé	reggel 9 óra
„ „ „	délután 5 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felölös szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.